

Til lovforslag nr. L 191. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 21. april 1994

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse

(Beskyttelse af kystområderne)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til miljøministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
 Danmarks Naturfredningsforening,
 Dansk Familielandbrug,
 Dansk Skovforening,
 De danske Landboforeninger,
 Friluftsrådet,
 Herlufsdatter, Marianne, Løkken,
 Nørre Aaby Kommune,
 Ringkjøbing Amtskommune og
 Thisted Kommune.

Der er af miljøministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Miljøministeren har i forbindelse med de foreslåede ændringer i lov om planlægning over for udvalget oplyst,

– at kystnærhedszonen er en zone, hvor kystlandskabets karakter gør, at der skal tages særlige hensyn i den amtskommunale og kommunale planlægning. Der er ikke, bortset fra det allerede eksisterende forbud mod udlæg af nye sommerhusområder, tale om en forbudszone. Dette vil blive yderligere understreget i den vejledning, der skal erstatte den eksisterende vejledning efter kystcirkulæret. Hovedvægten i vejledningen vil

blive lagt på at beskrive eksempler på, hvordan plankravene kan tænkes udmøntet i praksis. Vejledningen vil også eksemplificere de nationale planlægningshensyn, som miljøministeren ønsker sikret, jf. § 1, nr. 2 (§ 5 a, stk. 2). Vejledningen vil blive udarbejdet i samarbejde med Amtsrådsforeningen i Danmark og Kommunernes Landsforening,

– at det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at vindforhold er en funktionel begrundelse og der derfor kan opstilles vindmøller i kystnærhedszonen. Det skal dog bemærkes, at placering af vindmøller i kystområderne bør koncentreres i klynger og parker. Samtidig skal det understreges, at udbygningen med vindmøller indgår i den kommunale planlægning. Ved placering og udformning af de særligt begrundede arealudlæg inden for kystnærhedszonen skal der tages de størst mulige hensyn til landskab og natur. På den måde sikres en fortsat mulighed for udbygning af vindkraft samtidig med, at der tages størst muligt hensyn til landskab og natur i kystnærhedszonen,

– at den i § 1, nr. 8 (§ 29, stk. 3) foreslåede pligt for amtsrådet til at underrette miljøministeren, når amtsrådet gør indsigelser, er en rent praktisk foranstaltning, som er udformet for at sikre den nødvendige information, så der ikke unødvendigt gøres statslige indsigelser baseret på manglende viden om de amtslige reaktioner. Indberetningspligten er også en forudsætning for, at miljøministeren har mulighed for at følge udviklingen statistisk.

Det skal understreges, at i langt hovedparten af plansagerne skal miljøministeren ikke underrettes, idet amtsrådene kun gør indsigelse i et begrænset antal tilfælde,

- at miljøministeren med mellemrum agter at gøre status for udviklingen i kystområderne, bl.a. til brug for de efterfølgende amtskommunale og kommunale planrunder, og
- at der udarbejdes en statusrapport om lovens virkninger på kystområderne efter afslutningen af regionplanrevisionen i 1997.

Miljøministeren har i forbindelse med de foreslåede ændringer i lov om naturbeskyttelse over for udvalget oplyst,

- at det er regeringen magtpåliggende, at der efter lovens ikrafttræden fortsat kan drives almindeligt landbrug inden for den udvidede strandbeskyttelseszone. Der sker således ingen indskrænkninger i landmandens mulighed for at dyrke sædvanlige afgrøder, og hvor der før lovens ikrafttræden var plantet skov, frugtplantage og juletræer, vil disse driftsformer kunne fortsættes. Landmanden har endvidere ret til fortsat at opføre bygninger, der er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften,
- at miljøministeren endvidere vil være indstillet på at ophæve den efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, gældende tidsbegrænsning på 3 år for dispensationer meddelt af Strandbeskyttelseskommissionen, såfremt kommissionens dispensationer til plantning af juletræer ledsages af vilkår om, at disse bevoksninger til stadighed skal afdrives senest 12 år efter, at kulturen er anlagt, således at de ikke vokser op som landskabeligt skæmmende nåletræsbeplantninger,
- at et udvalg under Landbrugsministeriet i øjeblikket kortlægger virkningerne ved en øget anvendelse af energiafgrøder, herunder »virkningen på arealanvendelsen af den enkelte energiafgrøde i forhold til landskabet, naturens indhold af dyr og planter samt disses naturlige levesteder og de rekreative aspekter«,
- at ministeren, når resultatet af Landbrugsministeriets udvalgsarbejde foreligger, er villig til at vurdere spørgsmålet om plantning af energiskov i lyset af dels formålet med lovforslaget, dels resultaterne af de politiske beslutninger om eventuelt i videre

omfang at anvende energiafgrøder i energiforsyningen,

- at forbudet mod tilplantning alene omfatter nyplantning, således som det er præciseret i bemærkningerne til lovforslaget,
- at der i en efterfølgende vejledning til loven vil ske en præcisering af dispensationsadministrationen for så vidt angår tilplantningsspørgsmålet, herunder tilplantning med frugtbuske,
- at Dansk Skovforening vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelse af vejledningen, og
- at særlig følgende forhold i relation til skovtilplantning vil blive præciseret i den nævnte vejledning:
 - bag en eksisterende skovstrækning inden for 300 m-linjen og i øvrigt bag andre kystlandskaber, der på grund af læhegn, eksisterende skov og bebyggelse har en lukket karakter, forudsættes dispensationsadgangen administreret lempeligere,
 - tjenestejord beliggende inden i og omgivet af en skov må tilplantes, selv om den ligger inden for 300 m-linjen, fordi den opfattes som hørende til skoven,
 - der vil være tale om lovlig gentilplantning, selv om der går op til 6-7 år mellem afdrivningen af juletræsbevoksningen, og til en ny plantes,
 - dispensation vil kunne påregnes til plantning af en mindre del (op til 10 pct.) juletræer, anden nåletræsplantning eller ikke-hjemmehørende løvtræer i en ny skov, der tillades anlagt inden for 300 m-linjen, og
 - udskiftning af eksisterende læhegn er ikke omfattet af forbudet mod tilplantning, også selv om det ikke plantes i helt samme bredde eller præcis samme sted, hvor det gamle hegn stod. Hvor det ikke er i strid med de landskabelige hensyn, vil der kunne opnås tilladelse til plantning af læhegn, hvis det er af afgørende betydning for landbrugsdriften.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkeparti, Venstres og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet stemmer imod lovforslaget, fordi det viderefører og forstærker den stigende centralisering, der allerede har fundet sted ved den nuværende regerings administration af kystcirkulæret.

Planloven skulle medføre decentralisering og uddelegering af kompetence til kommuner og amter. Men kystcirkulæret har i praksis betydning, at dobbeltadministrationen ikke er afskaffet, hvis sagerne berører arealer inden for 3 kilometer fra kysterne.

Mindretallet nærer fuld tiltro til, at amter og kommuner selv er i stand til at håndhæve overordnede retningslinjer til beskyttelse af vores kystlandskab.

Mindretallet vender sig imod udvidelsen af strandbeskyttelseslinjen, som mindretallet finder ubegrundet og ekspropriativ.

Mindretallet har ganske vist noteret sig, at ministeren har lovet udvalget et hav af dispensationer, men så meget desto mere er der grund til at fastholde de nuværende 100 meter og dermed undgå et omfattende dispensationsbureaukrati.

Ændringsforslag

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, CD, RV og KRF):

Til § 1

1) I det under *nr. 2* foreslåede § 5 a, *stk. 4*, udgår »5 c.«.

2) Den under *nr. 2* foreslåede § 5 c udgår.

3) I det under *nr. 4* foreslåede § 11 a, *stk. 1*, ændres »§§ 5 a, *stk. 1*, 5 b og 5 c« til: »§§ 5 a, *stk. 1*, og 5 b«.

4) I det under *nr. 4* foreslåede § 11 a, *stk. 4*, udgår ordene »at ny bebyggelse indpasses i den kystlandskabelige helhed, og at offentligheden sikres adgang til kysten«, og i stedet indsættes:

»1) at ny bebyggelse indpasses i den kystlandskabelige helhed,

2) at der tages hensyn til bevaringsværdige helheder i bystrukturen og til naturinteresser på de omgivende arealer,

3) at der tages hensyn til nødvendige infrastruktur anlæg, herunder havne, og

4) at offentligheden sikres adgang til kysten«.

Til § 2

5) Det under *nr. 3* foreslåede § 15 d, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2*. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om strandbeskyttelseskommissionens administration af sager i medfør af *stk. 1* samt regler om, at bestemmelsen i § 66, *stk. 2*, om forældelse af meddelte tilladelser ikke skal gælde for tilladelser meddelt i medfør af *stk. 1*.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 3

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af ændringsforslag nr. 2.

Til nr. 2 og 4

Byerne er det naturlige sted for den nødvendige udvikling, der skal finde sted i kystområderne. Lovforslagets hovedsigte er at friholde de åbne, udnyttede kystområder, og det er her, de vigtigste landsplanmæssige interesser gør sig gældende. Det er derfor også hensigtsmæssigt, at denne forskel afspejler sig tydeligere i lovforslaget.

Ændringsforslaget vil indebære, at kravene til planlægningen i byzonerne ikke optræder som en del af de landsplanmæssige krav i den i lovforslaget foreslåede § 5 c, men i stedet indgår som en naturlig del af planlovens krav til den kommunale planlægning. Desuden er der i de i lovforslaget foreslåede bestemmelser i § 5 c og § 11 a, *stk. 4*, tale om en vis gentagelse af krav til planlægningen, og det er hensigtsmæssigt, at denne gentagelse bortfalder.

På denne baggrund foreslås det, at § 5 c udgår, samt at kravene til planlægningen i § 5 c indføres i § 11 a, *stk. 4*. Dette indebærer, at det præciseres, at den kommunale planlægning udover at sikre indpasning af ny bebyggelse i den kystlandskabelige helhed og offentlighedens

adgang til kysten også skal sikre, at der tages hensyn til bevaringsværdige helheder i bystrukturen og til naturinteresser på de omgivende arealer samt til nødvendige infrastrukturanlæg, herunder havne.

Til nr. 5

Efter bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, bortfalder en meddelt tilladelse, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at

den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Med hjemmel i ændringsforslaget vil miljøministeren bestemme, at tilladelser til tilplantning inden for de udvidede beskyttelseslinjer efter § 15 d ikke forældes, men hviler på en ejendom tidsubegrænset. Herved sikres det, at en ejendom til enhver tid og også af kommende ejere kan tilplantes, når Strandbeskyttelseskommisionen efter nærmere fastsatte kriterier har meddelt dispensation fra tilplantningsforbudet i lovforslagets § 15.

Martin Glerup (S) Helen Beim (S) Henrik Dam Kristensen (S) Lise Hækkerup (S)
Henning Nielsen (S) Løvig Simonsen (S) Svend Aage Jensen (CD) Vibeke Grønback (RV)
Ole M. Nielsen (KRF) Jens Jørgensen (KF) Rønholt (KF) Per Tærsebøl (KF)
Filt Jensen (V) Peter Hansen-Nord (V) Bodil Thrane (V) Aage Brusgaard (FP) fmd.
Gade (SF) nfmd.